Brassó, 1894. X. évfolyam 26-ik szám. Csütörtök, március 1.

Bérmentetlen levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . . 6 frt — kr
Félévre . . . 3 „ — „
Negyedévre . . 1 „ 50 „
Külföldre egész évre 20 frank.

Egyes szám ára 4 kr. a kapható a kiadóhivatalban a Grosz dohány- és ottó lottókollektorisiban

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban

Hirdetések díja:
4 hasábos garmond-sor vagy annak helye 5 kr. Nagyobb és többszöri hirdetésekkel kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyilttéri közlemény sora 10 kr

Hirdetések és Nyilttér díjai előre fizetendők.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Főszerkesztő: Dr. Weisz Ignácz ügyvéd.

Szerkesztőségi iroda: Brassó, Lerchenplatz 10. szám alatt. Minden a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Kéziratok vissza nem adatnak

Felelős szerkesztő: Dr. Fischer Ákos ügyvéd.

Háboru lesz?

A kis Szerbiában, — a keleti kérdés ezen egyik darázsfészkében, hol a különben igen jóravaló szerb nép szerencsétlen politikai és pénzügyi viszonyai miatt évek óta nem tud békére és nyugalomra szert tenni, — ismét baj van.

Milán, — ki Szerbiát hozzá szoktatta ahhoz, hogy mindig busás összeget fizessen neki, ha tőle szabadulni akar, és a ki már abba is belenyugodott volt, hogy törvényhozáslag mondassék ki Szerbiában, hogy oda többé Milánnak vissza térnie nem szabad, — egy szép napon megint megjelent Szerbiában, a hol igen vegyes érzelmekkel fogadták.

A radikálisok, vagyis a megbuktatott kormány és annak híwei Milán hazajöttében nyilt törvényszértést láttak, és mert ezek hátá mögött ott voltak Oroszország és Franciaország követei, a vendégláta ellen tiltakoztak.

Ezen tiltakozásnak azután miutegy hú árnyékául jelentkezett az a kiválóan érdekes — és a Napoleonok idejében bizonyára vészes háborura okot adó — eset, hogy midőn a diplomácziai kar Milánt Belgrádban hivatalosan üdvözölte, ezen üdvözleti ünnepélyről az orosz és francia követek tüntetőleg elmaradtak.

A két követ ezen tüntető elmaradásának azután nem sokára magyarázatát kezdették adni az orosz lapok, a midőn egész nyilttan azt kezdették hangoztatni, hogy ideje volna már Szerbiában a nemzetgyülest egybehívni, hogy az Obrenovicsek trónjuktól megfosztassanak, és Karagyorgyevits Péter hivassék meg arra, és hogy jó lenne Milánnak fiával, a szerb királylyal önként távozni, mielőtt erőszakkal eltávolítanák őket.

Milán erre 10,000 tartalékos katonának a sürgős behivását rendelte el, és egyuttal mindent elkövet, hogy a szerb hadsereget magának biztosítsa, és mert Szerbiát Ausztria-Magyarország támogatja, az orosz kormány lapja a „Peterszburgszkia Vjedomosti" neki megy Ausztria-Magyarországnak, és azt irja: „hogy ha Ausztria-Magyarország a helyett, hogy égetőbb belügyeivel foglalkoznék, tovább is belevavatkozik Szerbia belügyeibe, Oroszország kénytelen lesz magát közbe vetni és az ő hathatósabb befolyását érvényesíteni."

Hát ez bizony veszedelmes egy fenyegetés — volt régebben, mert egy ilyen hivatalos fenyegetés elegendő volt a háborut felidézni; — ma már az ilyen fenyegetés csak üres frázis, melyre mit sem adunk, és a melytől egy csepptet sem félünk.

Oroszország, melynek elég „égetőbb baja van az éhséggel, nihilizmussal és pénzszegénységgel, aligha fog Szerbiával háborut kezdeni, és hogy mily kereset adunk az orosz lapok hősködésére, legjobban bizonyítja az, hogy nyugodtan tárgyaljuk a polgári házasságot, és még nyugodtabban kötünk kereskedelmi szerződést Romániával, és hogy egyuttal Oroszország beszárábiai mozgalmával szemben a külügyminisztertünk Romániával és Törökországgal megállapodásra jött a szerb határ azonnali elzárására nézve, ennek loganatositásával Berchtoldsheim hadtostparancsnokot bizván meg.

Hát az könnyen meglehet, hogy a muszka barátoktól és rubelekről elszédített Szerbiában nem sokára fog vér folyni, mert ez aligha lesz elkerülhető a radikálisok elkeseredettsége következtében, és az is bizonyos, hogy ha fog vér folyni, ez csak a szerbek vére lesz, melyet egy polgárháboru fog ontani, de hogy nekünk, t. i. Ausztria-Magyarországnak is „vérontásra készen kell állnunk," ettől nem tartunk, mert arra az adott viszonyok között nincsen est, hogy nekünk kelljen Szerbiáért vért ontani.

Ha az Oroszország által szitott polgárháboru Szerbiában kitörne, ezt a szerb hadsereg sokkal gyorsabban le fogja győzni, semhogy Oroszországnak ideje lehetne arra, hogy bele avatkozzék; arról pedig, hogy ezen polgárháboru úszkei a szomszédba át ne vitethessenek, kellőleg fog gondoskodni az a katonai kordon, melyet Szerbia határán mi megvonunk.

Az esetleges szerb polgárháboru fog ugyan kölkereskedelmünkre és némileg pénzügyeinkre is kihatni, a mennyiben Szerbiával kereskedelmi összeköttetéseink zavartatni fognak, és a mennyiben különösen az osztrák bankok kölcsönökkel érdekelve vannak Szerbiában; de hát kereskedelmünk és a bankok is majd kiheverik a zavart, különösen miután a lezajlandó polgárháboru után bizton várható Szerbia nyugalmas fejlődése és erősítése, és így nyugodtan folytathatjuk a békés munkálkodást, mert ha puskaporunkat szárazon is tartjuk, arra szükség nem lesz.

Dr.

Politikai hirek,

Nagyszebenből irják a „Nemzet"-nek: Az egész szászság ahita vitéztem kirajzjuk szitterio van folyamatban, mely arra irányul, hogy hozzájáruló aláirásokat gyűjtsenek a nyilatkozat részére, melyet az evangélikus konzisztórium az egyházpolitika tárgyában kiutalt. A különböző szász területekre számos aláirasi ivet küldtek, azonban ezek valószinleg üresen fognak Nagyszebenbe visszakerezni. Az agitaczió természetesen nem a hivatott közegektől indult ki és se a szász központi bizottságnak, se a kerületi bizottságoknak nincs benne része, tehát felkiltóz, mint minden autoritativ jellegű. Sőt ellenkezőleg, a szász központi bizottság köztudomásulag mult évi szeptember 14-én csaknem egyhangulag elhatározta, hogy az egyházpolitikai javaslatokat illetőleg nem megy bele a politikai küzdelmekbe és a szász nép között általában igen békés hangulat uralkodik. A nép nem hajlandó arra, hogy kiszámithatlan küzdelembe keveredjék csak azért, mert néhány esendhábortónak ugy tetszik. A szász központi bizottságnak mult évi szept. 14-én hozott határozata még most is érvényben van és a szász képviselők kivétel nélkül szorosponba fogtak lépni az egyházpolitikai javaslatok mellett.

—

* *Uralkodók találkozása Abbáziában.* A „Daily Telegraph"-nak jelentik Berlinen át: A német császár, az orosz czár, Ferencz József és az olasz király márczius végén találkozni fognak Abbáziában.

—

* *Sándor szerb király és a hadsereg.* Belgrádi hivatalos jelentések és Simics szerb miniszterelnök által Kálnoky külügyminiszternek adott felvilágositások szerint a szerb viszonyokra vonatkozólag most nincs ok a kösely aggodalmakra, minthogy a szerb hadsereg királyhu érzülettel áll Sándor király mellett. Az osztrák-magyar rendszabályokról szóló összes hirekot alaptalanoknak ítélijük.

—

* *Gladstone betegsége.* Londonból febr. 26-ról irják a „Poster Correspondens"-nek, hogy Gladstone szembaja annyira rosszabbodott, hogy a kezelő orvos véleménye szerint az egyik szemét operalni kell, minek folytán Gladstone egy illáire évretlen kényszerítve lesz minden politikai tevékenységtől visszavonulni.

TÁCZA.

A haj-törödeske.

(Báli emlék.)

Szép kisasszony, virágarus lányka!
Rejtsze ezt a tört egy bokrétába.
A legszebb lány viselé a bálban, —
Emlékül hagyá egy napra nálam.

Hiven örzém, szivemben hordoztam,
S éjjel-nappal arról a mindozt'am:
Ha valamra simulna a szép fej,
Mit-e kis tőr disznitt az éjjel!

Ha a szép fej fürtjeinek selyme
Tengerként omolna kebelemre,
Oh tudom, hogy szivem minden bája
E tengeruek hullámba fúlna.

Balga álmok... soh'sem teljesülnek!
Meg van irva, hogy a selymes fürtöt,
A mit ez a törödeske tart össze,
Csókozóinel egykor — mas fürösszze.

— Szép kisasszony, virágarus lányka!
Hogyan rejté a tőrt a virágba?
Bár elküldtem a bokrétát — Néki,
Hej, de a tőrt szivem folyton érzi.

Luby Sándor.

Képek a keletről.

III.

Hetven óra a viharos tengeren.

(Szerkesztőnk Sonna.

(Vége.)

Dél felé ismerős, régi nem hallott hangok töltik meg füleinket. Kések, villák csörömpölése hallatszott be a szalonbol. Vajjon ki az az ügylésere mélő boldog ember, a ki ilyenkor ennt tud? kérdezzük magunkban.

Nagy nehezen felfapaszkodtam agyamboj, s a kabin odalaba kapaszkodva, a bútorokban meglogódva, szédülő fővel az ajtóig vánszoroztam a felrehuzvan annak függönyét, kinéztem a szalonba.

Az óreg grof itt ugyanottan az asztalnál a jöttben falatozott. A tányérok és poharak tánczoltak az asztalon csavarral érintett rama melyedésiben, de öt ez egy csepptet sem zsenirozta; olyan nyatsopolgári egykedvességgel kanalazta a levest, akar otthon ült volna berlini palotájának pompás étermében.

Pédát vére az ő álggadt magatartásán, foltettem magamban, hogy ezentul ón is megemberelem magamat s legyőrom ellenemet, a tengeri betegséget. A gróf e közben elmondá, hogy neki semmi baja sem volt, sőt idejének legnagyobb részét a parancsnoki hidon, a kapitány szemszögében töltötte. Ő egyébként már sokat járt a tengeren s mia a tengeri betegség legfeljebb egy kis rövid ideig tartó rosszullétben nyilvánul.

Veszélytől különben nem kell tartani, mert nemsokára partot érünk.

— Ezen ut az utolsó, melyet a „Nahimoff" a tengeren esinál, — folytatá a gróf beszédét, — mert már pénzöba teszik. Ugyanis a hajó régi, mintegy 35 éves alkotmány a géppje csaknem munkaképtelen.

No ez ujabb felfedezésre ismét az inamba szállt minden bátorságom. Az a tudat, hogy egy rozoga, penitékepes van hajóval ki vagyok téve Európa legviharosabb tengerén a halaiveszedelmeek, újra felkeltek bennem a régi aggalyokat, melyekkel szemben a gróf angol flegmája is hajlótórét szeovedett.

Egy kesvi vigasztaló akarván magam, odamentem hölgyeink kabinja elé a inesekedő hangon állapotuk felöl tudakozódtam.

Sirankozó hang feleit annak felelőleit:

— Rosszul vagyunk, uram, nagyon rosszul! S ön?

— Kiválsul, hölgyeim, kiválsul. Mikor lesz szerencsénk a zongorázná láthatni, szép nagyságd? — kérdém melódus hangon.

— Majd ha fagy! Előbb nem, mig szárazföldet nem érünk.

S csakugyan nem láttuk egymást másnap delig, a mikor fagyott ugyan, de szárazföldet nem értünk.

Kora reggel azzal az örvendetes hirrel rohant be a szolga, hogy a szárazföldet látni. Egy ugrással az ablaknál termettünk. Messziről ideláttezott a városbeli lámpák csillogó világa.

Hajónk hirtelen megállott, min igen csodálkoztunk, mert a kikötő még jó messze vala töltünk. Kérdezősködésünkre azt a választ kaptuk, hogy hajónk azon egyszerű oknál fogva nem mehet tovább, mert befagyott a tengerben uszó jégtáblák közé. Az odeszzai kikötő mintegy ötszz mérföldnyire a partotól befagyott s most nagy kérdés, miköp fogunk kimenekülni ez ujabb kalamitásból.

Ez kellett még nekünk!

Konzul hazánkfia törökül kezdett el kárromkodni, a mit ugyan nem hallottam tőle, Szegénynek hajnjáma egyáltalában nem igen volt módom gyönyörködni, mert az ő metódusa a tengeri betegség ellen abból állott, hogy az első vacsora romjai után lefekszik és fülig betakarodott a paplanjába. A kúra azonban nem sokat használhatott neki, mert mivel negyed napra megpihanám bocsott, hanyany arczat, mindjárt tisztában voltam vele, hogy a tengeri nyavalya a paplan alatt sem nagyon kimoli meg az emberfiát.

A „Nahimoff" ozálatt egyre fátyult, segítséget kérve a kikötőbol. Ekzeben a tiztagu uttarsasag a hosszu távoliet utan az asztal köré gyűlt s a kellemes viszontlátás örömében gyönyörködött.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.

Jó hét.

A képviselőházunkban uralkodó különféle véralkat mellett nehéz megítélnöi, hogy mint fog végződni egy-egy tárgyalási hét; de ha méltányosak akarunk lenni, el kell ismernünk, hogy az egyháznolitikai vita második hete feb. 26-án jól kezdődött s igen kedvező kilátásokat nyujt arra nézve, hogy végig jó marad. Nem csak hogy Wekerle miniszterelnök minden tekintetben nagy beszédet tartott, a mi már magában véve is jelentékeny nyeresség, és az egész parlamenti napnak történelmi becsü fontosságot ad; Magyarország vezető államférfia 26-án a konkrét, hiteles adatok egész bőségét is a vitába állította, melyekből az ingadozót, sőt a javaslat ellenzőj is teljes megnyugvást merithettek a kötelező polgári házasság pénzügyi következményeit illetőleg. És pedig nem csak az államra, de a lelkészekre vonatkozólag is. Az államra az uj egyháznolitikai intézményekből nem hárulnak oly uj költségek, melyek más czimek alatt az anyaknonyek államosítása nélkül is okvetlen be nem következtek volna; a lelkészek pedig a kötelező polgári házasság folytán semmit, az anyaknonyek vezetéséből folyó jövedelmeik elvevése folytán sokkal kevesebbet vesztenek, mint a mennyit az állam vallás különbség nélkül a szegényebbeknek törvényesen megszab, — tehát nem alamizsnaképpen, hanem egészen tisztességes uton-módon juttatni fog, és egyháznolitikai reformok nélkül is juttatott volna Ha tehát már a pénzügyminiszter Wekerle az összes pártoknak kellemes szónok volt, ugy a szabadelvű katholikus Wekerle, a ki az oszlopos beszédnek igen szép és nagy helyeit okkupálta, meleget és világosságot sugárzó, és világosságtól áthatott jelenség, a hazafi Wekerle pedig, a ki az éneket belejezte, magyar órás, hatalmas hős volt, kinek láttára minden magyar sziv fölemelkedettnek érezte magát.

Azonban sor szerint a miniszterelnök a napnak utolsó szónoka volt, és nem lenne igaz-ságos, ha az ő beszéde miatt, a mely sulyra és szónoki minőségre nézve mindenesetre az első volt és maradt, a többiket elhallgatnók. A mai vitát Tódor kanonok képviselő nyitotta meg, a ki tudvalevőleg egyike azoknak, a kik a polgári házasság elől megszöktek a szabadelvű pártból. Mai föllépése megmutatta, hogy bátran benn maradhatott volna a pártban, a mely megengedte papi tagjainak, hogy a polgári házasság ellen szavazzanak, ha egyébként egyet értenek a párt eleivel. Az aquinói szent Tamásból vettróvid kivonatot, melyivel a házasság szentségét védte, Tódor egészen scholaszerűleg stilizálta szárazon, és került minden mozzanatot, melylyel mások meggyőződését sértette volna. A formában nemes volt, művelt és kiméletes, mint egy — liberális és azon felül dicséretes hazafiasággal — azon reméünének adott kifejezést, hogy ha a polgári házasság egyszer törvény lesz, a magyar püspökök a katholikus hiveknek ugyanazt az oktatást fogják adni, melyet Kopp kardinális adott borosziói hiveinek. Ez a kitűnő, de emberileg nyájas és hazafias pap ugy látszik, a nagy biboros Vaszary, a szent béke fejedelem szükebb környezetéhez tartozik, a kire Wekerle miniszterelnök czélzott, midőn arról az egyházi tekintetben vitathatlan tekintélyről emléke:ett meg, a ki ugy nyilatkozott, hogy egyházi szempontból, ha a polgári házasság különböző alakjai közt választani kell, a kötelező polgári házasság a legkevésbbé sértő az egyházra.

Szép, kitűnő szabadelvű beszédet tartott Tódor után Darányi Ignácz. A ház tulnyomó többségének nagy tetszése mellett okmányszerűleg megállapitotta, hogy az ugynevezett komáromi tüntetés nem csak nem támadta meg az összes katholikusokat, hanem inkább hangsulyozta, mily elévülhetlen érdemeket szereztek a magyar katholikusok Magyarország szabadsága és joga, sőt a protestánsok szabadsága és biztonsága körül, hogy különösen Tisza Kálmán és István az állam részéről való elismerés és tekintetbe vétel jogát mind en vallás részére igényelték, egy vallást vagy testületet sem emeltek ki, vagy állitottak háttérbe. A historiai igazság ténye volt az, a mit a bizonyitással Darányi végzett, és a képviselőház élénk helyeslése kisérte őt.

És, mint már emlitetük, ekkor került Wekerle miniszterelnökre a sor, a ki oly gazdagon és brillánsul metszett beszédét egy igen lelkesen üdvözölt ráadásul koronázva meg, a mennyiben letette a ház asztalára az államjegyek bevonásának megkezdéséről szóló törvényjavaslatot, ezt a jelentőségteljes oszlopot a valuta rendezésnek lassan, de szakadatlanul folytatott épségén.

Ki-ki neklátott a falatozáshoz, hogy elhanyagolt gyomrának elégtételt szolgáltasson. Valahányszor egymásra tekintettünk, önkénytelen elkacagtuk magunkat, annyira magán viselte mindegyiktünk a dúló harczok nyomát.

Ibrahim effendi potrohjának terjeneségése láthatólag felére lefogyatkozott, sőt egyik ütifársunk ugy szomorusággal konstatálta, hogy amugy is kopasz lején az ősz hajszálak a tengeri ut keserveitől feltűnően megszaporodtak.

Dél felé egy jégtörő hajó jött előnkbe, melynek nagy fáradság után sikerült a Nahimoff-ot a jéghegyek közül kiásni s mi valahára bevonulhattunk a városba, honnan az első vonattal elutaztunk; mi Lembergbe, Melita nagyváros pedig, kinek időközben ok nélkül viselt inkognitóját és jogtalanul hordott grófnői czimét levettettük, Bukarestbe.

Most pedig Hamva Kovács Imre bátyánk, ott a „Hotel Pest" tajékán, szálink az urbor Ezsomel ünnepélyesen megigérem a nyomatott irásban kiadom kegyelmednek, hogy ezentul sem téli időben, nyáron, nem megyek én se a fekete, se a veres tengerre, még Mózsos dédapánk protekeziója mellett sem! . . .

Kereskedelmi kamarák.

(Vége.)

Ezt tekintve, hogy a kereskedelem és ipar a belföld nőcsönhez hasonlit, a kereskedelmi és iparkamara hivatva lesz, mint az ipar és kereskedelmi érdekek képviselője az egyes iparosi és kereskedő nagyobb tevékenységre buzditani és serkenteni ott, hol az egyesnek erejen nem elegendő a szövetkezetek eszméjét megpendíteni és ezek létesitését oly czélból minden módon támogatni, hogy egyesült erővel és az ipar- és kereskedelmi osztály kebelből kifolyólag az czélcutassék és éresék el.

A mire az egyes ember egy magára nem képes és az mégis az iparosztályt a biztos elpusztulástól megmentheti.

A szövetkezetek minden nemének, különösen pedig a fogyasztási nyers anyag beszerzési, termelési és eczakhez hasonló szövetkezetek létesitése és továbbfejlesztése — ipari raktár szövetkezetek — mint gyűjtőhelyek és eladási pontoknak létesitése a nemcsak a helyi fogyasztás czéljaira működő czégek részéről.

A kézmüiparnak minden irányu támogatása és megfelelő tovább fejlesztése, nevezetesen a nagy ipar alakjában leendő egyesitése és bathatós szervezése, a kézmüiparosok szellemi és erkölcsi nivesujának emelése, a tanonczügy rendezése stb., ezek mind oly feladatok, melyek épen az esesetek irányban felmerülnek.

Igy reménylem, hogy a kereskedelem és ipar az uj kereskedelmi és iparkamara vezetése alatt fejlődni fog és ha az egykori totőpontot egyhamar nem is képes elérni, mégis nagy multjához méltó állást fog elfoglalni.

Es ön ök, tisztelt uraim, a szabályszerű megalakulás megtörténte után elnökei, alelnökei és pénztárnokai választatnak, kérem szen jog gyakorlása alkalmával csak az egésznek jól felfogott érdekeit szem előtt tartva oly fiatfiakat a kamara vezetésével megbizni, a kik a kereskedelem és az ipar fokozatos fejlesztését szivükön hordják és különösen a kisipart és kiskereskedelmet — mely kottó épen jelenleg oly annyira szorul támogatásra — kellően támogatni, élethivásuknak tar:jak.

Ezzel megujitom az uj kereskedelmi és iparkamarának alakuló közgyűlését."

Az általános figyelem mellett elmondott beszéd után a kamara elnökége alakitatott meg, melyben az eddigi tagok választattak be és pedig elnöktül Fabricius Károly, pénztárnoktól Schreier Mihály, a kereskedelmi osztály elnökéül Lázár Gerő, az ipar osztály alelnökéül Eitel Gusztáv. Végül Wekle uram a gyűlés végét ért.

Román dolgok.

Hogyan készül a közvélemény?

Elbeszéli a „Czaszta", hogy miként tüntetiek az országház előtt Apponyi gróf és Szapáry grófok ellen s a miniszterek mellett és igy riállik Apponyira és Szapáryra, hogy: „A tiéitek, a tiéitek közül", Az a tulzás (?) és rémuralom(?), melyeket — ugymond — ők tápláltak, most nagyon boszantó reájuk nézve. Egykor Tisza ellen tüntettek és most hallanok kell, hogy a hazafiakból veszélyes reakczionáriusok lettek. „Igy csinálják nálunk a közvéleményt!" kiáltott fel Apponyi. Igy csinálták — folytatja — a románok ellen Aradon, Tordán és Nagyváradon az „utczai hazafiak". Kakor Apponyi és Szapáry grófok még nagy hazafiak voltak, sokkal nagyobbak, hogysem eszükbe jutott volna a vandalok vitézi tettleit helyteleniteni. Aztán megdicsérő Mocsáry Lajost, a nemzetiségek egyetlen védőjét, a kit becsületes politikájáért megrágalmazták. Szóval, tetszik a „Gazetának" az Apponyi és Szapáry grófok ellen lefolyt tüntetés, mert nem pártolták a nemzetiségi tulzásokat, a mi ket a történt tüntetések után is bizonyosan nem fognak pártolni. A mi pedig e két magyar gróf és kitűnő államférfiut illeti, azoknak hazafiságát senki sem vonta kétségbe. Nem azok hazafisága ellen tüntetnek, hanem a szabadelvű pari programmnak és elszakadásra nyilvánitott ellenvéleményük miatt zúdult fel a közvélemény.

*

A „Gazeta" a „Pesti Napló"-ban a hátszegvidéki románokról közölt állitólagos tilos utasitást „tiszta rágalomnak" nevezi. A „Gazeta" azt állitja, hogy azt a közleményt a „Pesti Napló" szerkesztőségében gyártottak, és czélja egyedül az, hogy az Apponyi programmjának készitek elő a propagandát. Az eljárás azonban igen szomoru fényt vet azon ipa szerkesztőinek politikai loyalitására és becsületességére.

*

A „Gazeta" a millenium programmját közölvén, feljajdul azon, hogy a költségekkel a nem-magyar nemzetiségeket terhelik (?), s még azt is követelik, hogy megünnepeljék és boszantát kiáltsanak a magyar sovinizmusnak. „Mind czinkus levetelés!" azaz, hogy mind czinkus tulzás ez a „Gazeta"-tól . . .

*

Tűt köszönet.

A „Gazeta" közli a „Tribuna" után azt az érzékeny levelet, melyet Hurban Vajasky a szegedi börtönből titkon az erdélyiroszi román szépekhez intézett, a neki küldött ezüst koszoruért. Egyuttal közli a tőt leányoknak a román leányokhoz intézett levelét is, melyben a Hurbannak küldött koszorut megköszönik. Ha mindez megtörténhetik, hogy az igztátszét törvényesen elitélt igzatókat igy magasztalják a szép szemű román és kis leányok: akkor mire való a törvény, az ő Felsősége nevében hozott itélet? Ma-holnap reánk illik a Dimbovicza mellett hangoztatott pédáboszéd; „Sehol ugy, mint nálunk."

*

Nemzeti erő.

Erről hoz vezérczikket a „Dreptatea". Ezt Lukácsiu találta ki, és oda magyarázta, hogy a nemzeti erővel szemben a magyar kormány taktikája meghiusuj, és a nemzeti ugy teljes győzelmet arat. Ennek a tisztelettesnek talán ezzebe juina a Krisztusnak figyelmeztetése: „Dugd hüvelyedbe fegyveredet, mert a ki másra fegyvert emel . . . . ."

Irodalom.

„Álmok az üdvről". Ily czim alatt Luby Sándor, a „Pesti Hirlap" belmunkatársa kiadja ujabb kötteményét, miután néhány év előtt „Tünő percek" czimmel megjelent első kötete a közönség és a kritika kedvezően fogadta. E kötet nagyobbára szerelmi dalokat tog tartalmazni, de lesznek benne hazafias és más tárgyu köttemények is, valamint forditások.

A köttemének alaphangjára nézve a következőket jegyzi meg: „Szenvedtem én is szerelmi bánatot és egyéb sorscsapást. Az életküzdelemben sokszor fájt a fejem, még többször a szivem. De azért nem látom a világot mindig feketének, nem mondom, hogy minden ember gonosz és minden leány kaczér és csalfa. Szóval nem vesztetten el még bizalmamat az emberekben és az — előfizetőkben."

A megjelenendő kötetből mutatványul mai tárczánkban hozzuk szerzőnek egyik csinos versét, a „Báli emlék"-et.

Előfizetési ár füzött pénlányért 1 forint díszpéldányért 2 frt, gyűjtőknek 6 előfizetőért egy füzött példány, 10 előfizetőért egy díszpéldány jár. Az előfizetési pénzek legkésőbb február 28-ig különdők szerző lakására (IV. ker., Ujvilág-utcza 21. sz.), vagy a „Pesti Hirlap" szerkesztőségébe (Nádor-utcza 7. sz.)

A könyv, melyhez szép czimképet egyik legtehetségesebb fiatal festőtől, Kézdi Kovács László rajzolt, fényes kiállitásban márczius elején jelenik meg, s az előfizetőknek azonnal szétküldetik.

*

— Uj nagy férfikarok. A magyar dalosköröket érdekelni fogja, hogy az „Apollo" kargyűjteménY kiadásában a következő nagyobb karsaok jelentek meg: 1. „Dinom dánom . . . " cz. kötteménye Petőfi Sándortól; 2. „Karácsonkor" Tompa Sándor kötteményére. Mindkét müvet Erkel Sándor karnagy irta. Erkel Sándor keveset ir; de ha már ir, akkor oly müvelet teremt, melyek a világirodalom legjelesebb müvei mellett méltók helyet foglalnak el. A harmadik mü szerzője Bergmann Ágost, egyi tanár, Balog Zoltán „Eltresztő cz. kötteményére. Bergmann már több karral gazdagitotta meg a magyar férfikarirodalmat, a több müve már kückedvtetőnek örvend. A müveket a pesti könyvnyomda rézvenyátrassag hangjegyosztálya állitotta ki szép, éles nyomással. A karok kaphatók az „Apollo" szerk. kiadójánál, Budapesten, VI. ker. Lázár-u. 18. sz. a. Ára egy-egy münek 1 verkörönyv, és 4 szólamért 80 kr.

Ipar-, keresk. és közgazdaság.

— Textil-ipar. A „Pester Corresp." a feltöltődi egy örvendetes pari alkotást és alap-tárt jelentett tartalmaz: Rösnaszpeyen, tötssgunk városában biztos ténynyé lett egy pamutfonó- és szövőgyár felállitása 20,000 orsóval és sok száz szövőszékkel. Ezt nevezzük tevékeny hazafiasságnak; helyes cselekedet az arra való helyen. A feltöld, szerény, értelmes, munkához szokott, de munkára szorult népével egyedül alkalmas Magyarországon fonó- és szövőgyárak felállitására, egyedül oit van meg minden előfeltétel, mely Cseh- és Morvaországot az industriálismus oly magas fokára emelte, a melyen ez országok ma állnak, hogy ennan egyebek közt rajtunk is uralkodjanak a adófizetőkké tegyenek bennünket. Ezt mert ez előfeltételekhez a szükséges vállalkozási kedv és tőkeerő is járul, akkor a siker annál kevésbbé kétes, minthogy biztositja azt Lukács kereskedelmi miniszter kimagalása, a ki oly fáradhatlanul és eredményesen működik az ipari haladásért.

Felhivás és kérelem a kolozs-monostori m. kir. gazdasági tanintézet egykori hallgatóihoz.

A kolozsmonostori m. kir. gazdasági tanintézet f. évi november hó 15-én éri el meg-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

n ujtásának 25-ik évfordulóját. Ezt a jubiláris napot a tanintézet múltólag megünnepelni óhajtja a már most fölkérem a tanintézet egykori hallgatóit, hogy ha csak viszonyaik megengedik, erre a napra a tanintézetnél megjelenni szíveskedjenek. A jubileumi ünnepen a megjelenőknek emlék gyanánt egyebek mellett átadni akarom a tanintézet összes hallgatóinak névjegyzékét s ebből a czélból fölkérem ismét az egykori hallgatókat, hogy ugy a saját, valamint az általuk tudott kartársaiknak jelenlegi lakhelyét és tartózkami állását velem tudatni szíveskedjenek.

Kolozs-Monostor, 1894. január 24.

Vörös Sándor,
igazgató.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Bethlen András** gróf m. kir. földmivelésügyi miniszter, mint a márcz. 1-én tartandó Kárpát-estély lövédője, Feljitzsch Arthur báró É. K. E. társelnök kezeihez az egyesület általános czéljaira 100 forinot küldött, melyből az elnökség 50 frtot a közszemegyei czéljaiknak adott át. Bethlen András gróf kezdettől fogva a legnagyobb támogatója volt az egyesületnek és a fenti adomány csak ujabb bizonyítéka az egyesület iránt mindig tanusitott jóakaratnak.

— **Lukácsiu** és **Koroján** kolozsvári ügyvéd két napig Brassóban időztek és innen a tegnap délutáni gyorsvonattal Kolozsvárra utaztak. Városunkban — ugy halljuk — több tekintélyes románnal érintkeztek.

— **Vonat késések.** Az 516. számú omnibus-vonta tegnapelőtt és tegnap is elkésetten érkezett Brassóba; mindkét napon valami mozdonyhiány keletkezett, tiszteletben a tegnap estéli 516 sz. omnibus-vonat egy félórai késéssel érkezett be a brassói pályaudvarba. Bizony nem kellemes éjfélkor érkezni haza, ha már $10^1/_2$ órakor a városban lehetne az ember.

— **Halálozás.** Ináncsi József kefekötő-mester f. évi február hó 27-én este 6 órakor, életének 55 ik évében szélhüdés következtében hosszas szenvedés után elhunyt Temetése márczius hó 1-én d. u. 4. órakor lesz a bolgárszegi rom. kath. temető halottas házából. Az elhunytat özvegy neje és öt gyermeke gyászolja. Nyugodjanak békében porai;

— **Portubák: dohány helyett.** Lapunk egy barátja 5 nap leforgása alatt két pakli legfinomabb azsiai török dohányt vett, 1 frt 90 krral 125 grammot. A pakli felnyitásakor örömmel látta, mily szép szál lakban hever a dohány; de már alig egy ujjnyi dohány megtetszésekor szomorúan tapasztalta mindkét alkalommal, hogy a dohány $^3/_4$ része tiszta por. Persze a nagy trafikos árátalan a dologban, de az illetőt kes kérdés szivre figyelmeztet felhivjuk az elkadott — feltétlen hitelt érdemlő — abnormis állapotra, mert 1 frt 90 krért mérgrdrága, volna 125 gramm szárazt tubákot kapni dohány helyett. Egy magán embert hasonló tettért teljes joggal csalásért lehetne feljelentení.

— **Német szinészet. Keddem.es e** kitünően mulatott a telt ház a „Schelm von Bergen" czimü vig dalmű előadása alatt. Es ha a darab tartja ezt — mint az oppertetknél nagyobbrészt — nem szólhatok ellene, a zene gyönyörü és megkapó, sőt helyenkénti megszó volt. A fűszerep Geppel k. a. és Beer ur kezében volt, és mindkettő kitünően énekelt és zajos tapsokban részesült. A nevetőket Becker és Leichter urak az egész darabon át lefogalma tartották. Fölég a couplé-k gyujtottak.

Tegnap „Hammerstein gróf" történeti szinmű került szinre Wildbrandtól, Preger Miksa urral a czimszerepben. Preger ur könnyedén oldá meg nehéz szerepét, és megkapó művészettel játszott mégis a zajos tapsokban részesült, már persze olyanban, mint ez a brassói elismert hideg közönségtől kitelik. Nálunk egy tragár couplét egy órán át ki szokták tapsolni, de a komoly és szép művészi játék csak elvétve kap egy-egy tapsot. Ezt nem et lajtársunk is már gyakran felemlité. Pedig a ki ismeri a szinész és művész kivánságát, az tudja, hogy mi atnak a tapa. Preger ur mint gróf Hammerstein bizonyára több tapsot is érdemelt volna, de elégedjék meg az általános kritikával, mely elismeréssel volt mindig iránta. Clody Sadern ügyekezett szerepének megfelelni, mi sikerült is. Sontorp-Schöntag, Mauth és Müller urak szinten kitünően állották meg helyüket. Szóval az előadás nagyon jól sikerült, és a közönség nagyon meg volt elégedve.

Ma „A vasgyárosa" kerül szinre, melyben mint előre sejthetjük, Preger ur művészi Derblais-t fog bemutatni.

— **Helyrozgatás.** A mult számunkban közöit, Adler Frieda k. a. esküvőjére vonatkozó hirünket ezennel oda igazitjuk, hogy az esküvő nem — mint tévedésből irtuk — februar, hanem márczius hó 6-án fog megtartatni.

— **Vörhenyjárvány.** Mint apácai levelezőnk lapunkat értesíti, Apácán a vörhenyjárvány oly dimenziókat vett fel, hogy a vármegye főjegyzője dr. Jekel Frigyes ur jónak látta dr. Kovács Sándor orvos urat járványorvos czimen Apácára kirendelni, ki is ott tegnap Pildner Frigyes főszolgabíró urral megérkezvén, a legmesszebbmenő intézkedéseket tetté meg a járvány terjedésének megszüntetésére. Sőt a főszolgabíró ur igen tapintatosan e tekintetben is intézkedett, hogy ely emberek, kiknek gyermekei vörhenyben fekusznek, minek folytán a szülők munkára nem mehetnek, a kellő segélyben szerezzenek a köszégi orvlárosság részéről. 1894-ben elhalt 37 gyermek, folyógyúlt 17, jelenleg betegek 26.

— **Iparkamrai** közgyűlés. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamra Tauszik B. Hugó elnöklete alatt februar 26-án teljes ülést tartott, melyről jövő számunkban részletesen fogunk tudósitani.

— **Munkásegyesülés Szilágyi.** Munkácsy Mihály szobrat dédelőtt megjelent a képviselőház külön karzatán éppen midőn Polszky Ágost beszélt. A művész látogatására Szilágyi Dezső igazságügyminiszter is felment a karzatra. A miniszter megjegyzete, hogy csak rövid ideig maradhat fenn, mert az ülésteremben figyelemmel kell kisérnie a beszédeket. Erre Munkácsy a következőket mondotta: „Nagy dolgokat czinálsz kedves Dezsőm, adja az Isten, hogy sikerüljenek is!"

— **Hurban és nje Budapesten.** A hírhedt panszláv agitator, Hurban Szvetoszlav ügyvéd tegnap érkezett a napokban a fővárosba időzött. Mar a fogadatása, a melyben egy budapesti tót egyesület küldöttsége részesitette az agitatort, magaban hordta a magyar szinek a buttonjunak, a melyet az Europa szálloda étermében rögtönözött derék panszláv honfitársunk, vezérök tiszteletére. A megérkezés utáni szombaton este 9 órakor más tertekes vacsora volt az Europa-szálloda étermében. A pecsenyére és a borig tübbéni rend volt az asztal fölött, sőt még a poharköszöntők, a czár, az orosz birodalom, stb. eltelesse sem esinait nagyobb bajt. A vacsora vége felé megjelent Hurban alt fél az egy órig tartó beszédben szidta a magyar nemzetet s fakelemüll dühöngött a napirendon levő egyharpottitkai javaslatok ellen. Ha igazságnak, hogy szép panszláv szinu beszédet tartott, hanem a tisztelt birek közt olyan erős véleménykülönbségek támadtak a beszéd alatt, hogy okolel, tányérokat, stb. kezdtek egymást kapacsálni. A csinosnak igérkező vendéglő, ugy megrongálódott a fokapitanysége, a mely egy csapat rendőrt küldött a mulatság rendőbehozásra. Hurban az ügyek elől menekült a termőből, a most nejével együtt messze jár mar a tóvatoltól. A vendéglős visszalatott inditott a panszláv agitator verekedő hivei ellen.

— **A füzö áldozata.** Tegnap d. e. **Bauer Ignácz** ügyvéd nejo Budapesten Vácai körut 32. sz. ház előtt hirtelen összeesett. Balesetét az okozta, hogy nagyon szorosan volt öszefűzve. A mentők lakásara szállitták és most ott apojak.

A feleknek és nemzetiségi ügyatkoknak való tekintetket igen figyelemreméltó elvi jelentőségű határozatot hozott közszólóvá a kúria. Egy czím szerint a templomban szenvedőjeve kifakadásokkal izgatván a népet a közöző vezetői ellen, a főszolgabíró a köszég közbékéjére és nyugalmára való tekintetel, csendőrök által a járásbirósághoz kisértette öt be. Ennek folytán a hivatalos hatalommal való visszaélés és szemérmes szabadság megsértése czimén bünvádi eljárást inditottak a főszolgabíró ellen. A törvényszék megszüntette a bünvádi eljárást, kijelentvén, hogy a főszolgabíró csak kötelességét teljesitette; ellenben a nagyváradi királyi tabla a büntető törvénykönyv 193-ik §-ába tökéz vetése alapos jelenségét látván fenforogni, elrendelte a vád alá helyezést. A kir. kuria tovább felebbvitel folytán az első biróság határozatát hagyta helyben, kijelentvén, hogy a főszolgabíró eljárása, figyelemmel az illető vidéken elöttörölt veszélyes és nagymérvű izgatásokra, elegendő alap volt a hogy a szószékről ugyis papnak a letartóztatása ily körülmények közt nem tekinthető olyanak, hogy akar a hivatalos hatalommal való visszaélést, akár a személyes szabadság megsértésének vétségét áljlapitanó meg.

— **Tudnivalók** a keleti utazók számára. A ki a keleti utazássan részt akar venni, az gondoskodjék már most utlevélről. Az utlevelet az elutzás előtt Budapesten a török konzulátus által lattamozva ni kell. A jelentkezés alkalmával 70 frt küldendő egyenesen a Bihar-megyei takarékpénztárnak Nagy-Váradra.

— **Szállitás.** A szamosvölgyi vasut résztvévőtársaság különféle anyagok (fanemlek, üvegáruk, kötélverőárok, bőrnemű czikkek, papirnemlek, kőolj, égő- és kenő-repczeolaj, czappanok, gyertyák stb.) idei szükségletére vonatkozó előirányzata a brassói kereskedelmi és iparkamara irodájában megtekinthető. — Az ajánlatok f. évi márczius 15-dig nyujtandók be.

— **Edison udvarisága.** Péterváról irják: Az orosz technikus-társaság nagyon baragszik Edisonra, kit tiszteletbeli tagjává választott s egy diszesen kiállitott diplomával lepett meg. Edison viszonzásul — három rézkárstyát küldött. A technikus-társaság ugy az ajánlatot f. évi márczius 15-dig nyujtandó.

— **Edison udvariassága.** Péterváról irják: Az orosz technikus-társaság nagyon baragszik Edisonra, kit tiszteletbeli tagjává választott s egy diszesen kiállitott diplomával lepett meg. Edison viszonzásul — három rézkárstyát küldött. A technikus-társaság ugy az ajánlatot f. évi márczius 15-dig nyujtandó.

Apróságok.

Becsipve.

Házmester: (félórai csengetés után kapnt nyit) Mit akar maga?

Jogász: Mit? Haza akarok menni?

Házmester: Hisz maga nem itt lakik?

Jogász: No ez nem rossz! Először megvárakoztat egy félóráig, aztán meg nem is lakom itten?

Orvosi receptjeiz.

Asszony: Jaj, kedves doktor ur, egyidő óta nagyon rossz érzem magamat. Nincs étvágyam, és ha eszem is, nem izik, ügy van a férjem is. Mi lehet ennek az oka? Az czel semmi esetre sem, hisz az magam czinálom! Nem tudna valamit ajánlani?

Orvos: De igen. Egy szakácsnőt!

Bezel!

Feri: Hát te mit busulsz, Laczi?

Laczi: Hidd el barátom, busulok. Látszik rajtam?

Feri: Nagyon látszik; s miért e bánkodás?

Laczi: Tegnap Szikszay Lázár klastromucsai férfi divatáru üzletében voltam. Szebbnél szebb és elegánsnál elegánsabb gyermekczipői jöttek a tavaszi idényre; legalább is 20 pecsatosmag, mikor meg is mutatott; gyönyörűek, tiszta lakk, sárga bőr, gombos, fűzős, stb. 1, 2, 3, 4, 5, 6 éves gyermekeknek.

Feri: Hisz azon semmi busulni való sincsen!

Laczi: Már hogyne volna?

Feri: Hát mi?

Laczi: Kérlek, a legszebb czipőért sem kér 1 frt 80 krajczárnál többet.

Feri: Busulni valót még mindig nem látok rajta.

Laczi: No hát tudd meg, hogy azért busulok, hogy mert nincs felesége?!

Feri: Ah, hát most már tudom, hogy te a leendő feleséged esetleges 10,000 korona bozomnyát busulod, s aztán vennéd Szikszaynál szép ingeket, czipőket stb. más czikkeket magadnak — és aztán — később gyerekczipőt is.

Laczi: Persze, hogy persze, te Feri eltaláltad.

Feri: Nohát nem hiába busulsz, de vigasztalódj, mert mert majd meghozza — a gólya!

Legujabb.

A képviselőházból.

Budapest, febr. 28. A házassági vita iránt a házban ma már semmiféle érdeklődés nem mutatkozik. Az első szónok ma Kovács József volt, ki a javaslatot melegen támogatja. Utána Szentiványi Árpád beszélt, bizonytani akarva, hogy a protestánsoknak kárt s javaslat. Visontai szélsőbali hosszas, részben érdekes fejtegetésben védelmezi a javaslatot. Beszéltek még: Szalay Imre a javaslat ellen, Dániel Ernő mellette.

Az ülés végén Ugron Gábor interpellálni fog az állitólagos mozgósitás ügyében. A kérdésre Wekerle miniszterelnök azonnal válaszol, kijelentve, hogy egy szó sem igaz az összes alárm hirekből.

—

A primás nyilatkozata.

A herczegprimás megbizásból **Kohl Medard** titkár közöt fesziz a primás rövid, minden indokolás nélkül memorandumnak egy részét, melyet az ősszel illetően fölterjesztett. Ezvel azonban tárolról sincsen megczáfolva a miniszterelnök multkori kijelentése, hogy a legilletékesebb katholikus egyháztérlak kijelentette volt, hogy az összes polgari házasságok kiczil mig legkevésbé sértő az egyháznak nevve a kötelező polgari házasság, — a mit a primas nem csak szóval megmondott elő-ször is magának Szapary grófnak, azután Szilágyi Dezsőnek és végül Inaburn Csaky Albin grófnak. Csak a herczegprimas ezen nyilatkozatára, melyet különben Galimberti nunczius is osztott, alkott be a Szapary-miniszterium kebelében a szakadás és allaptotta meg a Wekerle kabinet a mostani javaslatot.

—

A béke biztositéka.

Budapest, febr. 28. A „Budapester Correspondenz" budapesti és bécsi legilletékesebb oldalról felhatalmazva, kijelenti, hogy semmiféle mozgositásról és tartalékosok behivásáról szó sincsen.

Berlin, febr. 28. Tegnap az országgyülésen Caprivi kancellár rendkivül hatásos hosszu beszédet tartott az orosz-német vámszerződés ügyében, hangsulyozva, hogy a tiz évre kötött szerződés a békét legalább is annyi idöre biztositja.

Nyilttér.

(Az ezen rovat alatt megjelent közleményekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Bali selyemszöveteket, méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig, valamint fekete, fehér és szines selyemszöveteket is méterenkint 45 krtól 11 frt 65 krig — sima, erdekczett, kocskázott mintázott, damasszott stb. minőségben (mintegy 200 különböző fajta és 2000 különböző szin- s árnyalatban) postabérés vámmentesen a pirosmegrendelő lakására szállit: **HENNEBERG G.** (cs. kir. udvari szállitó) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval kiküldetnek. Svajczba czimzett levelekre 10 krral és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Lap- és nyomdaalajdonos:
Dr. FISCHER ÁKOS.
Kiadó: Bernstein Márk.

2277.—1894. sz.

Hirdetmény.

Brassó város tanácsa — mint járathatóság részéről Brassó város területén lakó összes munkadónkat és ezek alkalmazottjainak tudtul adatik, hogy a brassói kerületi betegségelőjző pénztár alapszabályainak 26. §-a értelmében ezen kerületi betegségelőző pénztár közgyűlésébe a kiküldöttek 6 évre választandók és pedig: Brassó város területén lakó 2218 szavazatjoggal biró pénztári tag sorából 130 — Brassó város területén lakó összes munkaadók soraból azonban 43 kiküldött választandó.

A választás a városi tanácsház ülésteremben, folytonik és pedig: t. évi márczius hó 10-én d. u. 5 órakor az alkalmazottak 130 kiküldöttet; folyó évi márczius hó 17 én délután 3 órakor a munkaadók 43 kiküldöttet választanak szavazólapokkal.

Brassó, 1894. februar hó 24-én.

55 1—1 A városi tanács.

Árverési hirdetmény.

Kászon-Altiz község az ugynevezett „Fehérkő savanyu vizét" — borvizét — 1894 ik évi márczius 27-én d. e. 9 órakor saját házánál 6 egymásutáni évre a legtöbbet igérőnek haszonbérbe adja.

Ezen borvizu a községtől éjszak-keletre mintegy 5 kilométerre a Fehérkő patak mellett fenyő-erdő alatt egy szép kies

Kisczella Könyvtár - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

v
k ölgybe van a községi 1 hold 918 □ öl
aszáló területen bekertelve, melyen a
„Szent István" czímű főkút van, a
raktár szilárd anyagu épületből áll, s ezen
kívül van rajta 3 ház 5 szobával, nagy
istáló és szekér zín. Termelése ezen fő kut-
nak minden perczben egy liter.

A fő forrásról Dr. Lengyel Béla bu-
dapesti vegyelemző egyetemi rendes tanár
ur vegyelemző okmányában következőleg
bizonyított:

„A felsorolt adatokból kitűnik, hogy
a kászon-altizi Fehérkő forrás fő alkatré-
szei szénsavas natrium, szénsa-
vas mész, és szénsavas magné-
zium; kissebb mennyiségben konyha-
só és borsavas natrium. Szén-
sav tartalma igen nagy, s ez
okból a Fehérkő forrás vizét szénsavban
gazdag égvényes földes savanyu víznek
kell tekinteni, s mint ilyet a hasonló jel-
legű ásványvizek legjelesebbjei közé so-
rolni."

Az árveresi feltételek a következők:

1-ör. A kikiáltási ár 100 frt, melynek
10%-ka készpénz, vagy zárt ajánlatban
az árveres előtt leteendő.

2-or. A legtöbbet igérő lesz a ha-
szonbérlő, s ez két évig fizeti az igért
haszonbért, de a 3-ik, 4-ik, 5-ik és 6-ik
években az igért árt kétszeres összegben
fizeti.

3-or. Az igért haszonbérnek megfe-
lelő pénz mennyiségét biztosítékul Csik
megye központi pénztárába befizeti, és azt
a haszonbér lejártáig ott tartja, s ekkor,
ha a szerződésüket minden pontját telje-
sítette, onnan kiveheti, ellenben a község
kárpótlásával szolgál.

Bővebb feltételek a kászon-altizi kör-
jegyzői irodán minden hivatalos órán meg-
tekinthetők.

Felkéretnek az illetők, hogy irt idő-
ben és helyen árverésre megjelenni szi-
veskedjenek.

Kelt Kászon-Altizen, 1894-ik évi feb-
ruár 18-án.

Boecskor Károly, Markaly Sándor,
körjegyző. biró.

49 (3—3)

PSERHOFER J.-féle
gyógyszertár,
BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. A. „ZUM GOLDENEN REICHSAPFEL".

Vértisztitó labdacsok, ezelőtt **általános labdacsok** neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacsok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszerből készlet nem volna található. Számtalan esetben az ezen labdacsok háziszerül ajánlottak az egészségtelen minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértolulások, aranyér, bélfétlenség s hasonló betegségeknél. Vértisztitó tulajdonságuknál tegva kitűnő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajoknál is: úgy sápkórnál, idegességből származtatott sápkórnál stb. Ezen vértisztitó labdacsok oly könnyen hatnak, hogy a legcsekélyebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek is azokat a nélkül bevehetők.

A számtalan hálairathól, melyet e labdacsok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségük után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat emlitünk, azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április 15. Szám.

Tisztelt Pserhofer ur! Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 15 doboz vértisztitó labdacsokat az ön fölülmulhatlan vértisztitó labdacsaiból utánvétellel. Fogadja ezen utam is a legnépszerbb köszönetemet labdacsai csodás hatásáért.

Maradok teljes tiszteletben Pawlitzik Ferenczné, Köln, Lindenthal.

Hrasche, Flödnik mellett, 1887. szept. 12-én.

Tekintetes ur! Ezen akarata volt, hogy az Ön labdacsai kezemben kipróbáltak, melyeknek hatásait czemmel megtörtem: Ez gyermekágyban megfázott, olyannyira, hogy semmi mondat sem volnám többé képes szólani és bizonyára már a holtak közé volnék, ha az Ön csodaltatta mű labdacsai engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg ezért ezer szer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsok engem is tökéletesen kifognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak. Kuliga Tamás.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Molyen tisztelt ur! A legforróbb köszönetemet mondom czemnek Ön-nek 60 éves nagynénémtől, a ki 3 évem óta szaverezett gyomorszorulatban és vizkórszegben, mint élete is megunta, szóval egyszóval a halál mondott, midőn véletenül ezt dobozt kapott az Ön kitűnő vértisztitó labdacsaiból s azoknak alkalmi használata folytán tökéletesen kigyógyult. Legfőbb tiszteletben Weinzettel Josefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. márcz. 27-én.

Tekintetes ur! Alulirott ismételten kér 4 csomagot az Ön vallóan hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem mulasztanám igazságtalan lenni, résemet kifejezni ezen labdacsok értéke felett és azokat, a hol csak alkalmam nyilik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálairatom tetszés szerint használtassa Ott czímemet felhatalmazom. Hahn Ignácz.

Teljes tisztelettel

Goischdorf, Kolbach mellett, Szilézia, 1888. okt. 8-án.

T. ur! Felkérem, miszerint az Ön vértisztitó labdacsaiból egy csomagot s dobozzal kitűnő szivecskéjéből. Csak is az Ön csodaltatta labdacsainak köszönhetem, hogy gyomorbajamból, mely engem 6 évem at gyötör, megszabadultam. Ezen labdacsok nálam sohasem fognak kifogyni s minden legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel Zwickl Anna.

Ezen vértisztitó labdacsok csakis a **Pserhofer J.-féle**, az „arany birodalmi almacska" czímezett gyógyszertárban Bresben, I., Singerstrasse 15. sz. a. készíttetnek valódi minőségben s egy 15 czem labdacsot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz van szétosztva, 1 frt 5 krba kerül; bármentetlen utánvétel mellett küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az ezenegy előbbeni hálairatemnél (mi legjobban posta utalvány, s eszközöltetik) bármentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 20 kr., 3 csomag 3 frt 95 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 50 kr., és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

☞ NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacsok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kérettik csakis Pserhofer J.-féle vértisztitó labdacsokat követelni és csakis azok tekintettetnek valódiaknak, melyeknek használati utasitása a Pserhofer J. nevaláirásával felcze szinben van ellátva. ☞

Amerikai köszönőnecs, gyors és biztos hatásu legjobb czasos bajok, u. m.: gorjancz-egy bántalom, tugszaggatás, ischias, migraine, I. degs fejfájás, fülszaggatás stb. stb. ellen 1 irt 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs Pserhofer J.-féli. Évek hosszu sora óta valamennyi hajnövesztő szer készült ezen labdacsok legjobbikaiból elismerve. Egy elegánsan kiállitott nagy szelencével 2 frt.

Általános tapasz Steudel tanártól. Ütés és szurás által okozott sebeknél, mérges dagasatoknál, ujjakon, sebesvagy gyulladt-mely vagy más ily bajoknál, mint kitűnő szer lőn kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bármentve 75 kr.

Fogbalzsam ezen igénlt sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 kőcsöpegy 40 kr. Bármentve 65 kr.

Utifűmedy, egy általánosan ismert kitűnő háziszer, hurut rekedesség, görcsös köhögés stb. ellen. 1 üvegecske ára 50 kr., 2 üveg bármentve 1 frt 50 kr.

Élet-esszencia (prágai csöppek) megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű alteeti bajok ellen kitűnő háziszer. 1 üvegecské az kr., 12 üveg 4 frt.

Általános tisztitó-só Bulrich A. W.-tól. Kitűnő háziszer a rossz emésztés minden következményei, u. m. fájtájas, szédülés, gyomorgörcs, gyomorbév, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalzsam, egy üveg 50 kr., egy kis üveg 12 kr.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszüntetni a lábizzadást és az az által keletkező kellemetlen szagot, éjen tartja a lábbeli és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bármentve 75 kr.

Golyva-balzsam, kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr., bármentve küldéssel 65 kr.

Helső vagy egészség-só kitűnő gyógyszer, gyomor-hurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajoknál. 1 csomag 1 frt.

— Postai megrendelések a fegyverszünkön kivül, az ostrák lapokban hirdetett összes belföldi és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerezteetnek. — Postai megrendelések a fegyverszünkön eszközöltetnek, ha a pénznösszeg előre küldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. Bármentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek akkal mérszékletlenek.

HIRDETÉSEK felvétetnek a kiadóhivatalban.

Ajánljuk a nagyérdemű közönségnek tőkebefektetéshez

a nagyszebeni „ALBINA" takarék- és jitelintézet

5%-os zálogleveleit.

Ezek 1000 forintos és 500 forintos appoints-okban vannak kiállítva és

minden levonás nélkül tisztán 5%-ot kamatoznak.

A kamat-szelvények februárban, januar 1-én és julius 1-én a nagyszebeni és brassói intézeti pénztárakná, valamint a pesti magyar kereskedelmi bankná Budapesten minden levonás nélkül és jutalékmentesen beváltatnak.

A záloglevelek 3½ éven belül, kisorsolás utján, az intézet által bevváltatnak.

A záloglevelek pontos kamatozása és beváltásáért kezeskednek:

1.) A záloglevelek biztositásáról szóló 1876. évi törvény értelmében a záloglevél-tulajdonosok fedezésére meghatározott és azok javára telekkönyvileg biztosított jelzálogok, a melyekre legfölebb az érték ½ részéig zálogleveleik adatnak ki, mi minden záloglevelére a felügyelő bizottság ellenjegyzése által elismerve van.

A záloglevelek tehát a gyámsági biztositéknál nagyobb biztositékkal birnak.

2.) Az emlitett törvényben előirt a záloglevél-tulajdonosok további kétszeres biztositására az intézet részvénytőkéjéből kiszakitott **2000,000 forintnyi** záloglevel-biztositéki alap.

3.) Az intézet egyéb összes vagyona a tartaléktőkével együtt.

☞ Az **„ALBINA"** 5%-os zálogleveleit tehát nemcsak biztos, ugyis mint egyike a legjövedelmezőbb honi értékpapiroknak, ugyszintén alkalmas tőke-befektetésre, árvapénzek, nyilvános és magánalapok stb. elhelyezésére, és a mennyiben a készlet engedi, a budapesti tőzsde árfolyamában árusitják el azokat.

Jelentékenyebb tételek beváltásánál az árfolyam mellett adjuk el.

„ALBINA"
TAKARÉK- ÉS HITELINTÉZET
brassói fióktelepe.

Kitűnő gépek
Jutányos árak.
Kedvező feltételek

BUDAPEST V., KÜLSÖ VÁCZI-ÚT 46.

Árjegyzékek kivánatra bérmentve.

Kitűnő gépek
Jutányos árak.
Kedvező feltételek

GRAEFEL HUGÓ
GÉP- ÉS ROSTALEMEZ-GYÁR, MALOMÉPITÉSZET
MARSHALL, SONS & Co limited
VEZÉRGYÁNOKE.

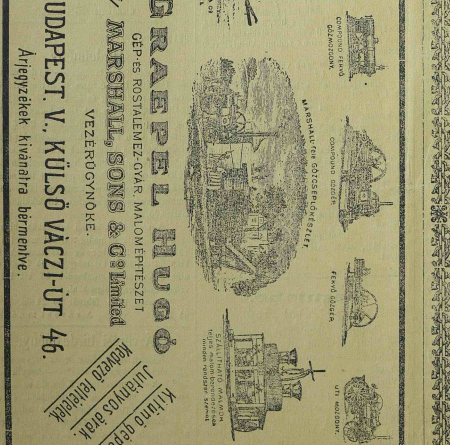

Brassó, nyomatja és kiadja a „Brassó" könyvnyomdaja — Bernstein Márk.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetmi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.